

התעצמות הרצון ומשקל האנושי

כב

הטוב האלהי, שהוא היסוד של המגמה לכל התגלות אלהות, והשפעת התורה והנבואה בעולם, כימים הראשונים היה השכל הכללי של האנושיות פחות מפותח, וחפצו היה גם כן יותר ברברי. או היה החוץ האלהי כולו נועד לדחות את השכל הסודר, המשועבר רק להחפצים הבחמיים בכללות החברה האנושית, ולדחוק תמיד את החפץ הטבעי, שהיתה התעוררותו יותר מכוונת לקראת הכיעור והחטא, התבסמות העולם על ידי כל המשך הדרורתי, על ידי נסיונות הומנוס, התבדלות היחש גילויי השכינה בישראל, ועל ידי נסיונות הומנוס, התבדלות היחש החברותי, והתרחבות המדעים, זיקקה הרבת את רוח האדם, עד שאף על פי שלא נגמרת עדיין טהרתו, מכל מקום חלק גדול מהגיונותיו ושאירת רצונו הטבעי, הם מכוונים מצד עצמם אל הטוב האלהי.

ונגד אותו החלק שכבר נודרך מוכרחת היא הליבירליות להתפשט, לתפוס מקום, וכשכבת המסורת והדת אפילו בצורתה היותר טהורה לכבוש תחת ידה את זה החלק המזוקק לא תצלית, אבל צריכה היא לסייע את רוח האדם בנקודת טהרתו, ללכת במסלולו שכבר כבש, ולכוין את מטרותה נגד אותם חלקי הרוח, של הדעת והרצון האנושי, שעדיין לא נתבסמו, והם עומדים עוד במצבם הפראי כימי קדם, ולפי התנועה התסיסית של החלקים המבוססים, עוד הסכנה בהם יותר גדולה, כשהחלקים הבלתי מבוססים, תשרידים הרבים של הברבריות, הולכים במצבם הטבעי הפרוע, והצד המתקן שברוח האדם סוכך עליהם באברת דמיונו, להעסיף מעטה של ברק נוצץ על כל תועבה ושקר.

זאת היא עבודת הקודש של עובדי ד', עד קץ הימים, עד אשר רוח הטומאה כליל יחלוף, ורוח האדם והעולם יגלה בתפארת עזו, במלכות שדי.

ל. גי'קל א"ל ג'א ק"ס

הוא מתוונס בדיו והעמידו תלמידים הרבה ועשו טיג, לחורוה יש חסרון בטבע האדם, שמה שהוא חפץ הוא הרבה מאד, וכשאינו יכול להגיע למבוקש שלו הוא מניח ידו ואינו חפץ להשתלם כלל, ובאמת אצ"פ שצריך להפוך הרבה מ"מ כשאינו עולה בידו הרבה צריך להוקיר הרבה כמה שיעלה בידו, והנה מחינות הדיו היא הכנה כדי להוציא הדיו לאמתו, ויכול בעל-דיו לומר תרי גם אחרי המיתון היותר גדול אינני בטוח שאכיון לאמת האמתית, א"כ ע"כ צריך אני לסמוך כי הקב"ה מקבל המוסכם מהשכל האנושי, א"כ מה צורך כלל במתינות, אפסוק כפי המשקל הראשון, ע"כ אמרו לא כן הדבר, שבאמת יש חפץ נטוע באדם לחשוק לאמת היותר עליונה, אצ"פ שאינו יכול להגיע אליה, מ"מ תועלת רבה יש בדבר שע"כ הוא מזדרז להוציא אל הפועל כל מה שיש בכחו מבקשת האמת, וזהו חובת האדם להתקרב כל מה שיוכל למבוקש הרם, גם שאינו יכול להגיע לו בשלימות, ע"כ הו' מתוונס בדיו.